

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: *vedoucí práce*

Autorka práce: Bc. Anna Rakovičová

Název práce: Amatérský volejbal a sociální kapitál

Vedoucí práce: doc. PhDr. Dino Numerato, PhD

Oponent: doc. Milan Tuček, prom. mat., CSc.

Navržené hodnocení: D

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Práce je vhodně strukturována a cíl – tedy zkoumat formování sociálního kapitálu v prostředí Amatérské volejbalové ligy – je jasně definován. Jen snad některé závěry, např. „zjistit velikost a četnost využívání (...) získaného sociálního kapitálu“ je těžké pochopit bez širšího kontextu. O čem přesně informace o velikosti a četnosti využívání SK vypovídají?

2. Opírá se autorka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Anna Rakovičová se opírá o dostatek literatury relevantní tématu práce s tím, že využívá i cizojazyčné texty. Představuje různorodé přístupy k výzkumu sociálního kapitálu, odkazuje na „klasiky“, kteří se konceptem zabývali, a vysvětluje, v čem se jejich přístupy liší.

Práce má určité rezervy v tom, jak s relativně velkým objemem literatury Anna Rakovičová pracuje. Teoretickým kapitolám by prospěl silnější syntetičtější přístup a uvítal bych i jasnější vymezení teoretické pozice, kterou Anna Rakovičová s ohledem na různorodost prezentovaných přístupů zaujímá. Dané rezervy ale nepředstavují nedostatky, které by práci zásadním způsobem diskvalifikovaly.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Metody, analýza a operacionalizace bohužel představují největší slabiny práce.

Práce na jedné straně nabízí velice detailní přehled dosavadního zkoumání a měření sociálního kapitálu (kapitola 5. Diskuse použitých metod). Daná kapitola ale působí samoučelně. Z diplomové práce není úplně zřejmé, jak přesně se přehledem stávajících způsobů měření sociálního kapitálu inspirovala a jaké přesné nástroje k měření sociálního kapitálu volila. Jen částečně se dovídáme, jak volba nástrojů měření navazuje na teoretickou pozici (která, jak naznačeno, není silně definovaná) a jak byly operacionalizovány dílčí indikátory sociálního kapitálu.

Je zjevné, že Anna Rakovičová měří sociální kapitál na základě 4 indikátorů (každý z nich je tvořen

více proměnnými) - vzájemná pomoc, účast na akcích, důvěra a rozmanitost přátel - ale není jasné, jak jsou nové proměnné reprezentující tyto indikátory/dimenze přesně konstruovány. Určitou nápovědu najedeme na str. 29. Nevíme ale, na základě čeho je velmi vysoká, vysoká, nízká či velmi nízká míra SK definována.

Práce by jistě měla nabídnout silnější odůvodnění velmi obecně definovaného přístupu k měření spíše než jen následující tvrzení: „Obě tyto metody (van Deth a metoda zjišťování generalizované důvěry) jsou vhodné pro zkoumání objemu sociálního kapitálu v prostředí amatérského volejbalu, a proto je použiji.“ (str. 26). S ohledem na přístup van Detha není úplně zřejmé, zda a jak se do operacionalizace promítá důraz na měření norem a hodnot, tedy např. důraz na závazky nebo na demokratickou orientaci.

Formulace hypotéz H1 – H3 je problematická, neboť hledá vztah mezi sociálním kapitálem a proměnnými (respektive soubory proměnných), které představují také indikátory sociálního kapitálu (např. důvěra, pomoc, účast na akcích).

V grafech jsou uváděny koeficienty, ale není jasné, o jaké koeficienty se jedná.

Analýza zůstává na úrovni třídění prvního a druhé stupně. Diplomová práce by si zasloužila využití sofistikovanějšího přístupu k analýze dat.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autorka opírá závěry, k nimž dospěla?

Argumentace by měla být silnější, uvítal bych i silnější koherenci napříč jednotlivými částmi práce. Práci chybí silnější interpretace dat v kontextu existující literatury.

Některá tvrzení nemají oporu v datech, např.: „Důraz je kladen na zvláštnosti zkoumané skupiny, které se ve společnosti obecně nevyskytují v takové míře, jako je dobrovolnost, aktivita, vzájemná důvěra a vzájemná pomoc.“ (str. 60).

5. Jsou v práci autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ano.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Práce obsahuje tolerovatelné množství gramatických chyb a překlepů. Kapitola 5 má jen jednu podkapitulu 5.2, kapitola 6 má jen jednu podkapitulu 6.2, kapitola 7 začíná tvrzením „Osmá kapitola“. Úroveň odkazového aparátu je v pořádku, obsahuje jen drobné nedostatky, např. není jasný důvod odkazu na Lumsden 2007 u věty „Poté jsem zapracovala připomínky a spustila finální verzi dotazníku. (Lumsden 2007).“

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

-

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Na str. 27 je uvedeno: „Velikost těchto složek/dimenzí zjišťuji prostřednictvím otázek v dotazníku. Následně z ní vytvářím indikátory, pomocí jejichž propojení zjišťuji velikost sociálního kapitálu.“ Jaké konkrétní postupy byly zvoleny ke konstrukci proměnné, která vypovídá o objemu/velikosti SK

(graf 16), respektive o objemu SK dle jednotlivých dimenzí (grafy 12-15)? Jinými slovy, jak je velmi vysoká, vysoká, nízká či velmi nízká míra SK definována?

Jeden velmi specifický, upřesňující dotaz: Kolik bylo otevřených a nedokončených dotazníků? Na str. 29 a 31 jsou dva údaje, 665 a 426. Čím se dané údaje liší?

Celkové hodnocení práce:

S ohledem na výše uvedené připomínky musím navrhnout celkové hodnocení D. Mrzí mě, že hodnocení nemůže být pozitivnější. Jako vedoucímu práce se mi daný závěr nepíše snadno, zvláště když přihlédnu k úsilí, které Anna Rakovičová do přípravy diplomové práce investovala. Přestože pracovala poctivě a zvládla uskutečnit survey i v nesnadném období Covid-19 pandemie, některé zásadní nedostatky nebyly z práce zcela odstraněny a práce zůstává v některých významných ohledech metodologicky a analyticky nedotažená.

Datum: 16. června 2020

Podpis: